

ΣΠΗΛΑΙΟ «ΜΠΟΥΡΜΠΟΥΛΑ» ΤΟΥΡΑΚΙΟΥ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Α.Σ.Μ. 6594

από την

Α. ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΥ

Θέση: Βρίσκεται στον Οικισμό Τουράκι, της Κοινότητας Άγιος Σώστης Τριφυλλίας, Μεσσηνίας, προς το τέλος ρεμαπάς διανοιγμένης στα βορεινά πρόβουνα του Λυκαίου όρους, σε υψόμετρο 650 μ. περίπου. Ο Οικισμός Τουράκι συνδέεται με τον αμαξιτό δρόμο Καρύταινας - Ανδρίτσεινας με χωματόδρομο μήκους 3 κλμ., που αρχίζει από τη θέση «Πετρογέφυρο» (10 κλμ. περίπου από Καρύταινα).

Ιστορικό: Το σπήλαιο ήταν γνωστό από πολλά χρόνια σαν πηγή στους κατοίκους ολόκληρης της περιοχής. Ο φόβος του σκοταδιού και ο θρύλος που θα ακολουθήσει, τους εμπόδιζε να προχωρήσουν στο εσωτερικό του. Μόνο τα τελευταία χρόνια μερικοί τολμηροί κάτοικοι της περιοχής αποφάσισαν να εισχωρήσουν ως το τέλος του βατού εσωτερικού του (40 μ. περίπου) και να διαπιστώσουν ότι αυτό συνεχίζεται, με αδιάβατα γι' αυτούς νερά, σε άγνωστο μήκος. Ο Προοδευτικός Σύλλογος των Απανταχού Αγιοσωσιτών, με έγγραφο και χορηγία του, ανέθεσε στην Ελληνική Σπηλαιολογική Εταιρεία (Ε.Σ.Ε.) την εξερεύνηση του. Στη συνέχεια η Ε.Σ.Ε. ανέθεσε την εξερεύνηση, χαρτογράφηση και φωτογράφιση του στην κ. Άννα Πετροχειλού, Πρόεδρο της Ε.Σ.Ε., ως υπεύθυνο, και στους κ. Ηλ. Βαμβακά, Σύμβουλο της Ε.Σ.Ε., και Κ. Μαυρόπουλο, μέλος της Ε.Σ.Ε. Η αποστολή πραγματοποιήθηκε τον Ιούλιο 1983. Σ' αυτήν βοήθησαν και οι κ.κ. Κ. Παυλόπουλος, και ο κ.Τ. Μπόλος.

Θρύλοι-Παραδόσεις: Η παράδοση αναφέρει, ότι σ' αυτό το σπήλαιο ζούσε το «Σμυριδάκι», τέρας με μορφή κρυαριού, που από το στόμα του έβγαине φως. Όποιος τύχαινε να το συναντήσει και του μιλούσε έχανε τη μιλιά του, εκτός αν έρριχνε τουφεκιά στο κενό. Πιστεύονταν ακόμη ότι όταν είχε ερωπική επαφή με πρόβατα καταστρέφονταν το κοπάδι, τα δε νεογνά ήσαν κι αυτά «Σμυριδάκια» και δρούσαν κατά τον ίδιο τρόπο με τον πατέρα τους. Το «Σμυριδάκι» παρουσιάζονταν με διάφορες μορφές, τις περισσότερες σαν κοπέλλα, που μάγευε τους νέους όταν τη συναντούσαν. Για να απαλλαγούν οι κάτοικοι της περιοχής απ' αυτό το κακό έκαναν αγιασμούς στις εκκλησίες και ράντιζαν τα πρόβατα. Έτσι – όπως πιστεύεται – κατάφεραν να εξοντώσουν το θηρίο και να σώσουν τα κοπάδια

*La grotte «Bourboula»-Touraki, Messinia
par A. Petrochilou*

και τους νέους τους. Από τότε, όταν θέλουν να χαρακτηρίσουν άνθρωπο με κακές διαθέσεις, τον αποκαλούν «Σμυριδάκι».

Το Σπήλαιο: Πρόκειται για εκβολή μικρού υπόγειου παραπόταμου, που κατά το χειμώνα έχει μεγάλη παροχή νερού. Το καλοκαίρι η παροχή του μειώνεται πολύ, αλλά είναι αρκετή για να υδρεύσει τον Οικισμό και να αρδεύσει τους μικρούς κήπους των κατοίκων του.

Η είσοδος του έχει πλάτος 1,5 μ. περίπου με ύψος οροφής 1,5 μ. Ακολουθεί θάλαμος επίπεδος με διαστάσεις 4×7×1,5 μ. (μήκος×πλάτος×ύψος), ο οποίος διευρύνεται όλο προς τα δεξιά. Το νερό ρέει προς τον αριστερό τοίχο του. Ο δεξιός χώρος του έχει τεχνητά διαμορφωθεί σαν πατάρι, με ύψος 0,7 μ. περίπου, όπου οι κάτοικοι του οικισμού τοποθετούν βαρέλι με κρασί κλπ. τρόφιμα. Προς το δεξιό τέλος, ο θάλαμος χωρίζεται από τον δεύτερο με φυσικό τοίχο πλάτους μέχρι 3 μ. Το υπόλοιπο είναι ελεύθερο και συγκοινωνεί με τον δεύτερο θάλαμο. Ο δεύτερος θάλαμος έχει διαστάσεις 7×7-4,5×1,6 μ., το δάπεδό του είναι επίπεδο και καλύπτεται από πέτρες που αποσπάσθηκαν από την οροφή. Ακολουθεί ο Τρίτος θάλαμος – συνέχεια του πρώτου – ελικοειδής, με διαστάσεις: 13×5×2,2 μ. Από το κέντρο του θαλάμου ως το τέλος του, το δάπεδο είναι ανηφορικό και καλυμμένο από ογκόλιθους. Ανάμεσα απ' αυτούς, αναρρηκτικά, πραγματοποιείται η διείδυση προς τον Τέταρτο θάλαμο, από μικρό πέρασμα έρποντας. Ο Τέταρτος θάλαμος έχει διαστάσεις 14×4×1,5 μ. και ελαφρά ανηφορικό δάπεδο. Στα 6 μ. προς τα δεξιά, διανοίγεται παράλληλος χαμηλός θάλαμος με τον Πέμπτο, με διαστάσεις 10×3×0,5 μ. και ανάμало δάπεδο από πέτρες και μικροσυλλογές νερού. Στο τέλος του αριστερού τοίχου του, άνοιγμα με πλάτος 3 μ. τον συνδέει με το τέλος του Πέμπτου θαλάμου. Ο Πέμπτος θάλαμος, σαν οχετός, καλύπτεται από νερά με μικρό βάθος και αρχίζει με απότομη στροφή προς τα δεξιά, από το τέλος του Τέταρτου θαλάμου, με διαστάσεις 11,5×1,5×1,5 μ. Στα 8 μ. προς τα δεξιά και ως το τέλος του, ενώνεται με τον Παράλληλο θάλαμο. Από το τέλος του, προς τα αριστερά, διανοίγεται ο Έκτος θάλαμος με διαστάσεις 8×3×1 μ. πλημμυρισμένος με νερά. Το βάθος τους είναι από 0,5×1 μ. Η προσέλαση του γίνεται μόνο με πλαστικές βάρκες. Δύο μέτρα πριν το τέλος του δεξιού τοίχου του, διανοίγεται οχετός με πολύ χαμηλή είσοδο και διαστάσεις 11×1,5×0,8 μ. πλημμυρισμένος από νερά βάθους 0,8 μ. Προς το τέλος του οχετού, τόσο προς τα αριστερά, όσο και προς τα δεξιά, διακρίνεται συνέχεια του κοιλώματος με άγνωστο μήκος, καλυμμένο από ογκόλιθους, που αποσπάσθηκαν από την οροφή και κάλυψαν το κοίλωμα σχεδόν μέχρι την οροφή του. Τα νερά διέρχονται ανάμεσα απ' αυτούς, από το αριστερό κοίλωμα.

Παρατηρήσεις: Ο υπόγειος παραπόταμος «Μπούρμπουλα», κατά τη γνώμη μας, είναι μικρή διακλάδωση μεγαλύτερου υπόγειου ποταμού, που τα νερά του εκβάλλουν ως πηγές σε διάφορα χαμηλότερα σημεία της περιοχής με μεγαλύτερη παροχή από το «Μπούρμπουλα» (πληροφορίες περιοίκων). Το εύρος των πηγών αυτών είναι ανεπαρκές για διείδυση στο εσωτερικό τους και διαπίστωση των διαστάσεων των κοιλοτήτων τους.

Διαστάσεις: Το Σπήλαιο «Μπούρμπουλα» εκτείνεται από Α προς Δ, με προστό μήκος κοιλότητας 70 μ. Το μήκος της βαθιάς διαδρομής κατά τους θερινούς μήνες ανέρχεται σε 40 μ. Το μεγαλύτερο βάθος των νερών του είναι 1 μ. Η έκταση του προσπού τμήματος του καλύπτει 300 τετραγωνικά μέτρα.

Θερμοκρασία-Υγρασία: Η θερμοκρασία του σπηλαίου κατά το μήνα Ιούλιο ήταν 18°C. Η υγρασία του 85%.

Η είσοδος του σπηλαίου «Μπούρμπουλα» Τουρακίου Τριφυλίας, με την εξερευνητική ομάδα (Α. Πετροχείλου, Κ. Μαυρόπουλος, Η. Βαμβακάς, Κ. Παυλόπουλος, Τ. Μπόλος).

Τέλος του βου Θαλάμου και στενό πέρασμα προς τον οχετό, που καταλήγει στο τέλος του προσιτού τμήματος του σπηλαίου.